

Pelagianisme

Is een ketterij die door de kerk (bij de derde poging van Augustinus) werd veroordeeld maar nooit daadwerkelijk als zodanig heeft bestaan zelfs Pelagius zelf, geloofde slechts in een half punt van de 14 punten die Augustinus aan de het Pelagiansime toeschreef.

Het onderzoek van dr. Ali Bonner legt precies de vinger op de zere plek. In haar reconstructie van het proces in Diospolis (415 n.Chr.) laat ze zien hoe Augustinus veertien specifieke aanklachten formuleerde om Pelagius in de val te lokken.

De 14 punten van het Pelagianisme (volgens Augustinus)

Over Adam, de zondeval en baby's

1. Adam werd sterfelijk geschapen: Hij zou hoe dan ook zijn gestorven, of hij nu wel of niet gezondigd had. (De dood is dus biologisch, geen straf voor de zonde).
2. Adams zonde schaadde alleen hemzelf: Zijn overtreding had geen negatieve gevolgen voor de rest van de mensheid.
3. De Wet is net zo effectief als het Evangelie: De Wet van Mozes leidt mensen net zo goed naar de hemel als het Evangelie van Jezus Christus.
4. Baby's worden onschuldig geboren: Pasgeboren baby's verkeren in exact dezelfde staat als Adam vóór zijn zondeval.
5. De mensheid sterft niet door Adam en leeft niet door Christus: Het menselijk ras sterft niet collectief door de dood van Adam, en staat niet collectief op door de wederopstanding van Christus.
6. Ongedoopte baby's hebben eeuwig leven: Zelfs als baby's niet gedoopt zijn, bezitten zij het eeuwige leven.

Over bezit en de morele wet

7. Rijken moeten al hun bezit opgeven: Gedoopte rijken die hun bezittingen niet volledig opgeven, hebben geen enkel krediet bij God en zullen het Koninkrijk der Hemelen niet binnengaan.
10. Alleen zondeloze mensen zijn kinderen van God: Je kunt jezelf pas echt een kind van God noemen als je volledig vrij van zonde bent geworden.
11. Vergetelheid en onwetendheid zijn geen zonde: Omdat je niet bewust of vrijwillig kiest om iets te vergeten of niet te weten, kan het je niet als zonde worden aangerekend.

Over genade en de vrije wil

8. Genade is geen actieve hulp bij daden: Gods genade wordt niet gegeven voor individuele, dagelijkse handelingen. Genade bestaat simpelweg uit het feit dat God ons de vrije wil, de wet en de

christelijke leer heeft gegeven.

9. Genade wordt gegeven op basis van verdienste: Gods genade volgt onze eigen inspanningen. De genade zit dus verankerd in de menselijke wil: je maakt jezelf er waardig of onwaardig voor.

12. Een wil die hulp nodig heeft, is niet vrij: Een keuze is per definitie niet vrij als het de hulp van God nodig heeft. Ieder mens heeft immers de autonome wil om iets wel of niet te doen.

13. Onze overwinning op de zonde komt door de vrije wil: Als we verleidingen weerstaan, is dat het resultaat van onze eigen vrije wil, niet van Gods bovennatuurlijke hulp.

14. De ziel kan net zo zondeloos zijn als God: De menselijke ziel is in staat om een staat van perfectie te bereiken die gelijkstaat aan de zondeloosheid van God zelf.

dr. Ali Bonner heeft de veertien specifieke ketterse stellingen die Augustinus aan Pelagius verweet (onder andere opgetekend in Augustinus' werk *De gestis Pelagii*) minutieus naast de daadwerkelijke, overgeleverde teksten van Pelagius gelegd. Haar conclusie is inderdaad verbijsterend: Pelagius geloofde maar een **half punt** van die hele lijst.

Wat was dat "halve punt"?

Het enige wat Pelagius daadwerkelijk ondertekende en geloofde, was dat **de mens een vrije wil heeft én dat menselijke verdienste (goede daden) samenwerkt met de hulp van de Heilige Geest**.

Zelfs dit was volgens Bonner destijds helemaal geen radicale ketterij, maar de absolute *mainstream* gedachte binnen het vroege christendom. Bijna alle ascetische monniken en vrome denkers uit die tijd geloofden dat de menselijke natuur door God als 'goed' was geschapen en dat we een reële keuze hadden om het goede te doen.

De overige 13,5 punt: Pure fictie

De rest van de veertien punten – zoals de keiharde ontkenning van de erfzonde, de stelling dat de kinderdoop nutteloos is, of dat er al zondeloze mensen bestonden vóór Jezus – waren volgens Bonners onderzoek óf radicale uitspraken van volgelingen zoals Caelestius, óf regelrechte verdraaiingen door Augustinus zelf.

Augustinus had een theologische "boeman" nodig. Hij wilde zijn eigen, destijds vernieuwende ideeën over *totale verdorvenheid* en *absolute predestinatie* erdoor drukken. Om dat te doen, creëerde hij een karikatuur van Pelagius als een arrogante man die dacht dat hij God niet nodig had.

Bonner bewijst hiermee dat het "Pelagianisme" als georganiseerde, afwijkende sekte historisch gezien nooit heeft bestaan. Het was een kwaadaardige en doelbewuste lastercampagne van een theologische zwaargewicht die de spelregels van de geschiedenis naar zijn hand zette.